

Малинський ліцей № 5 Малинської міської ради

ЗАТВЕРДЖЕНО та введено у дію
Наказом № 23-аг від 27.09.2022 р.
Директор ліцею

Світлана АМЕРХАНЯН

ПОСАДОВА ІНСТРУКЦІЯ № 18 **соціального педагога (код КП 2340)**

(прізвище, ім'я та по батькові)

1. Загальні положення

1.1. Ця Посадова інструкція розроблена на основі Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Положення про психологічну службу в системі освіти України, кваліфікаційної характеристики соціального педагога, згідно Типового положення про атестацію педагогічних працівників, та на основі тарифно-кваліфікаційної характеристики соціального педагога.

1.2. Соціальний педагог призначається та звільняється з посади керівником навчального закладу.

1.3. Соціальний педагог має вищу або середню освіту і спеціалізацію „Соціальна педагогіка”, "Соціальна робота", як виняток, іншу вищу педагогічну освіту, дотримується вимог етичного кодексу, професійної компетенції, забезпечує нормативні вимоги до рівня навчально-виховної роботи у соціальному середовищі, відповідає загальним етичним та культурним вимогам до педагогічних працівників.

1.4. Соціальний педагог підпорядковується безпосередньо директору .

1.5. В своїй діяльності соціальний педагог керується Конституцією і законами України, указами президента України, рішеннями Кабінету Міністрів України і органів управління освітою всіх рівнів з питань навчання і виховання учнів; правилами і нормами з охорони праці ,техніки безпеки і протипожежного захисту, а також Статутом і локальними правовими актами школи (в тому числі Правилами внутрішнього трудового розпорядку, наказами і розпорядженнями директора школи, даною посадовою Інструкцією), трудовим договором, Законом України „Про освіту”, Декларацією прав людини, Конвенцією про права дитини, державною мовою відповідно до чинного законодавства про мови в Україні.

1.6. За своїм статусом соціальний педагог належить до педагогічних працівників і. відповідно до чинного законодавства, користується всіма правами і гарантіями, передбаченими для них законодавством.

1.7. Соціальний педагог працює за графіком, складеним ним, виходячи із 40-годинного робочого тижня, відповідно до навантаження та згідно нормативів часу на основні види соціально-педагогічної діяльності і затвердженим

директором навчального закладу. Із них 20 годин відводиться на практичну роботу у навчальному закладі (індивідуальна і групова діагностика, консультування дітей, педагогів, батьків чи осіб, які їх замінюють, соціально-перетворювальна робота, навчальна діяльність тощо) і 20 годин – на організаційно-методичну роботу та підготовку до проведення соціально-педагогічних заходів (занять, тренінгів, ділових ігор), обробку результатів досліджень, оформлення висновків, планування та звітність, а також на підвищення свого професійного рівня. Дані роботи соціального педагога має право виконувати за межами навчального закладу (у бібліотеці, у навчально-методичних та наукових центрах, удома), що повинно бути відображено в плані роботи соціального педагога на місяць та в статистичному звіті згідно з нормативами часу на основні види роботи.

2. Функції

Основними напрямками діяльності соціального педагога є:

2.1. Соціальний педагог є захисником інтересів дітей в усіх сферах життєдіяльності, забезпечуючи соціально-педагогічний патронаж дітей та молоді, як головного пріоритету і цінності в суспільстві.

2.2. Гармонізує стосунки в соціумі, стверджуючи в кожній дитині особистість, підтримуючи самоповагу дитини, турбуючись про адаптацію в середовищі та олюднення знань навколо кожної дитини.

2.3. Здійснює посередництво між освітніми установами, сім'єю, трудовими колективами, центрами соціальних служб для молоді, кримінальної міліції, органів місцевого самоврядування та громадських організацій з метою адаптації дитини до вимог соціального середовища і створення умов для її благополучного розвитку.

Соціальний педагог виконує такі функції:

Інформаційно-діагностичну:

- встановлює соціально-педагогічний діагноз про особливості всебічного розвитку дитини, вибір інформації іншим спеціалістом для надання їй необхідної допомоги.

Організаційна:

- організовує соціально-корисну діяльність дітей і підлітків, формує демократичну систему взаємостосунків в підлітковому середовищі, а також серед дітей і дорослих.

Прогностична:

- спрямовує на пошук ефективних шляхів допомоги дитині через прогнозування і планування перспектив розвитку мікрорайону і конкретного мікросоціуму;

- визначає шляхи особистого контакту з іншими організаціями і спеціалістами для з'ясування проблеми вихованця.

Превентивно-профілактична та соціально-терапевтична:

- передбачає і приводить в дію юридичні, психологічні механізми попередження і подолання негативних явищ, організовує надання соціально-

терапевтичної допомоги тим, хто її потребує, знімаючи напруження та орієнтуючи людину на творчість;

- забезпечує захист прав дітей в суспільстві;

- надає допомогу в період соціального і професійного визначення особистості;

- дбає про професійне самовизначення та соціальну адаптацію молоді.

3. Посадові обов'язки

Соціальний педагог:

3.1. Забезпечує соціально-педагогічний супровід дітей та підлітків в системі освіти.

3.2. Сприяє взаємодії навчальних закладів, сім'ї, служб у справах дітей, соціального захисту, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, кримінальної міліції та інших підрозділів державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, неурядових та громадських організацій з метою адаптації дитини до вимог соціального середовища і створення умов для її сприятливого розвитку.

3.3. Вивчає та оцінює особливості діяльності і розвитку учнів, мікроколективу (класу чи групи), шкільного колективу в цілому, досліджує спрямованість впливу мікросередовища, особливостей сім'ї та сімейного виховання, позитивного виховного потенціалу соціального середовища та джерела негативного впливу на учнів; проводить соціально-педагогічні дослідження, надає консультативну допомогу дітям, батькам або особам, які їх замінюють, вчителям та іншим працівникам навчального закладу.

3.4. Прогнозує на основі спостережень та досліджень посилення негативних чи позитивних сторін соціальної ситуації, що впливає на розвиток особистості учня чи групи; прогнозує результати навчально-виховного процесу з урахуванням найважливіших факторів становлення особистості.

3.5. Дає рекомендації учням, батькам або особам, які їх замінюють, вчителям та іншим працівникам навчального закладу з питань соціальної педагогіки; надає необхідну консультативну соціально-педагогічну допомогу учням, зокрема дітям та підліткам, які потребують піклування, учням інших категорій, які потребують соціально-педагогічного супроводу; батькам з багатодітних, неповних, проблемних сімей та сімей, які потрапили у складні життєві обставини.

3.6. Забезпечує дотримання норм охорони та захисту прав дітей і підлітків, представляє їхні інтереси у різноманітних інстанціях (службі у справах дітей, міліції, суді тощо).

3.7. Бере участь у формуванні навичок дотримання соціально значимих норм та правил поведінки, ведення здорового способу життя, сприяє попередженню негативних явищ в учнівському середовищі, в т.ч. запобігає вживанню ними алкоголю, наркотиків, іншим шкідливим звичкам тощо шляхом проведення навчальних занять з елементами тренінгів, відеолекторіїв, просвітницьких акцій (як самостійно, так і з залученням до проведення вказаних заходів спеціалістів відповідного профілю).

3.8. Надає соціально-педагогічні послуги, спрямовані на задоволення соціальних потреб учнівської молоді у соціалізації; здійснює соціально-педагогічний супровід навчально-виховного процесу, учнів з числа сиріт та позбавлених батьківського піклування, учнів з прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу, з багатодітних, дистанційних (сімей трудових мігрантів), неповних, малозабезпечених та проблемних сімей; дітей з особливими потребами, інших категорій дітей, що потребують соціально-педагогічного супроводу; сприяє соціальному і професійному визначенню особистості, дбає про професійне самовизначення та соціальну адаптацію молоді. Наприклад: шляхом надання консультацій всім учасникам носвітнього процесу, здійснення соціально-педагогічного інспектування в рамках громадського огляду, проведення просвітницької роботи з батьками та працівниками школи з питань соціального і правового захисту дитинства та сім'ї, проведення бесід, освітніх занять з елементами тренінгів, відеолекторіїв, просвітницьких акцій з учнями (як самостійно, так і з залученням до проведення вказаних заходів спеціалістів відповідного профілю); здійснює посередництво між сім'єю (дитиною), школою та державними службами і громадськими організаціями, діяльність яких спрямована на соціальний та правовий захист дитинства і сім'ї тощо.

3.9. Координує діяльність й взаємодію усіх суб'єктів освітнього процесу.

3.10. Сприяє соціально-корисній діяльності дітей і підлітків; формує демократичну систему взаємостосунків в учнівському середовищі, а також серед дітей і дорослих.

3.11. Сприяє розкриттю здібностей, талантів, обдарувань вихованців через їх участь у науковій, технічній, художній творчості.

3.12. Залучає громадські організації, творчі спілки, окремих громадян тощо до культурно-освітньої, профілактично-виховної, спортивно-оздоровчої та інших видів роботи.

3.13. Займається профілактикою правопорушень в учнівському середовищі, сприяє подоланню особистісних, міжособистісних, внутрішньосімейних конфліктів тощо.

3.14. Виховує повагу до батьків, жінки, культурно-національних цінностей, духовних, історичних цінностей України.

3.15. Дотримується педагогічної та професійної етики.

3.16. Поважає гідність особистості дитини, захищає її від будь-яких форм фізичного або психічного насильства, забезпечує дотримання законодавства щодо захисту прав дитини шляхом надання консультацій всім учасникам освітнього процесу, проведення просвітницької роботи з батьками та працівниками школи з питань попередження насильства в сім'ї та шкільному середовищі, правового захисту дитинства та сім'ї. проведення бесід, навчальних занять/занять з елементами тренінгу/тренінгів, відеолекторіїв, просвітницьких акцій з учнями (як самостійно, так і з залученням до проведення вказаних заходів спеціалістів відповідного профілю); проведення соціально-педагогічних досліджень/моніторингів з питань дотримання в сім'ї та в шкільному середовищі прав дитини; здійснює посередництво між сім'єю

(дитиною), школою та державними службами і громадськими організаціями, діяльність яких спрямована на правовий захист дитинства і сім'ї; представляє інтереси учнів школи під час судових засідань (у разі потреби); у разі виявлення випадків здійснення будь яких форм насильства над учнями школи в сім'ї чи шкільному середовищі, негайно повідомляє про це адміністрацію школи та залучає до роботи з такими сім'ями (учнями) спеціалістів служби у справах дітей, кримінальної міліції у справах дітей та центрів соціальних служб з метою здійснення соціального супроводу та усунення причин, які спричинили насильство в сім'ї чи шкільному середовищі).

3.17. Зберігає професійну таємницю, не поширює відомостей, отриманих в процесі діагностики, якщо це може завдати шкоди дитині чи її оточенню (за винятком випадків, передбачених законом).

3.18. Будує свою діяльність на основі доброзичливості, довіри у тісному співробітництві з усіма учасниками навчально-виховного процесу.

3.19. Знає програмно-методичні матеріали і документи щодо обсягу, рівня знань, розвитку учнів, вимоги державних стандартів до забезпечення навчально-виховного процесу, основні напрями і перспективи розвитку освіти, соціально-педагогічної науки.

3.20. Постійно підвищує свій професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну культуру. Приймає участь в методичних семінарах, заняттях методичних об'єднаннях соціальних педагогів, педагогічних працівників, інших навчально-методичних заходах, де ставиться питання про захист інтересів дітей.

3.21. Знає функції, права державних установ, громадських, релігійних організацій в системі освіти, Конвенцію ООН про права дитини, інші законодавчі, нормативно-правові акти та документи з питань навчання, виховання, захисту прав дитини, основи трудового законодавства.

4. Права

Соціальний педагог має право на:

4.1. Самостійний вибір пріоритетних напрямків роботи, вільний вибір форм, методів, засобів соціально-педагогічної діяльності, виявлення педагогічної ініціативи; співвідношення різних видів робіт з огляду на потреби навчального закладу і рівень власної професійної компетентності.

4.2. Спеціальні окремі робочі приміщення (кабінети), забезпечені методичним, матеріальним обладнанням для проведення діагностичної, навчальної, тренінгової, консультативної, розвивальної і корекційної роботи.

4.3. Розглядати питання і приймати рішення тільки в межах своєї компетенції.

4.4. Відмову від виконання розпоряджень адміністрації в тих випадках, коли ці розпорядження суперечать професійно-етичним принципам чи функціональним обов'язкам, а також від виконання робіт, не передбачених трудовим договором, що відволікають його від виконання професійних обов'язків.

- 4.5. Захист професійної честі і гідності.
- 4.6. Ознайомлення зі скаргами та іншими документами, що містять оцінку його роботи, надання щодо них пояснень.
- 4.7. Захист своїх інтересів самостійно і/чи через представника, в тому числі адвоката, у випадку дисциплінарного чи службового розслідування, пов'язаного з порушенням педагогом норм професійної етики.
- 4.8. Конфіденційність дисциплінарного (службового) розслідування, за винятком випадків, передбачених законом.
- 4.9. Підвищення кваліфікації, перепідготовку, вільний вибір змісту, програм, форм навчання, навчальних закладів, установ та організацій, що здійснюють підвищення кваліфікації і перепідготовку.
- 4.10. Проходження атестації на відповідну кваліфікаційну категорію, не рідше одного разу в 5 років.
- 4.11. Участь шляхом співпраці з науково-методичними центрами та лабораторіями у створенні та апробації нових соціально-педагогічних методик, розробці методичних матеріалів.
- 4.12. Виступи з узагальненням власного досвіду роботи на конференціях, семінарах, педагогічних читаннях, у науково-популярних виданнях.
- 4.13. Поєднання роботи соціального педагога з навчальним навантаженням у закладі за основним місцем роботи та в інших закладах відповідно до фахової освіти та рівня кваліфікації.
- 4.14. Проведення просвітницької діяльності з пропаганди соціально-педагогічних знань шляхом лекцій, бесід, виступів на радіо, телебаченні, тощо.

5. Відповідальність

Соціальний педагог несе відповідальність:

- 5.1. За невиконання чи неналежне виконання без поважних причин Статуту чи Правил внутрішнього розпорядку навчального закладу, інших локальних актів, законних розпоряджень адміністрації, посадових обов'язків, встановлених цією Інструкцією, соціальний педагог несе дисциплінарну відповідальність у порядку, визначеному трудовим законодавством.
- 5.2. За застосування, в тому числі одноразове, методів виховання, пов'язаних із фізичним чи моральним насильством щодо учнів, скоєння іншого аморального вчинку, соціальний педагог може бути звільнений з посади, яку він обіймає, відповідно до трудового законодавства і Закону України «Про освіту».
- 5.3. За незбереження професійної таємниці та розповсюдження відомостей, що отримані в процесі діагностичної, консультативної роботи, якщо це може завдати шкоди суб'єкту освітнього процесу та його оточенню, несе адміністративну відповідальність у порядку та в межах, встановлених законодавством.
- 5.4. За завдані навчальному закладу чи учасникам освітнього процесу у зв'язку з виконанням (невиконанням) своїх посадових обов'язків збитки,

соціальний педагог несе матеріальну відповідальність у порядку та в межах, встановлених трудовим і/чи цивільним законодавством.

6. Взаємовідносини (зв'язки за посадою)

Соціальний педагог:

6.1. Працює в режимі виконання об'єму встановленому його навантаженням, участі в обов'язкових планових загальношкільних заходах і самопланування обов'язкової діяльності, на яку не встановлені норми часу.

6.2. Самостійно планує роботу на навчальний рік і навчальний семестр. План роботи затверджується директором освітнього закладу.

6.3. Працює в тісному контакті з практичним психологом навчального закладу, педагогічним колективом; батьками учнів або особами, які їх замінюють.

6.4. Адміністративно підпорядкований безпосередньо директору навчального закладу та тісно співпрацює із заступниками.

6.3. Подає директору навчального закладу звіт про роботу за навчальний рік.

6.4. Отримує від адміністрації навчального закладу інформацію нормативно-правового і організаційно-методичного характеру, ознайомлюється під розписку з відповідними документами.

6.5 У разі одержання завдання безпосередньо від інших працівників або посадових осіб інформує про це директора навчального закладу.

6.6. Працює в тісному контакті з усіма учасниками освітнього процесу, представниками служби сім'ї та молоді, службами в справах неповнолітніх, з відділом соціального захисту населення, з Чорнобильським фондом та ін., систематично обмінюється інформацією з питань, які входять до його компетенції, з адміністрацією і педагогічними працівниками школи.

7. Кваліфікаційні вимоги до категорій

7.1. Соціальний педагог вищої категорії має повну вищу освіту зі спеціальності «Соціальна педагогіка», дотримується вимог Етичного кодексу, виявляє високий рівень професіоналізму, ініціативу, досконало володіє ефективними формами, методами організації педагогічної роботи серед дітей, молоді, батьків, забезпечує високу якість своєї праці, має власні методичні розробки, відзначається загальною культурою, моральними якостями, що служать прикладом для наслідування. Стаж роботи на посаді соціального педагога – не менше 8 років.

7.2. Соціальний педагог I категорії має повну вищу освіту зі спеціальності «Соціальна педагогіка», дотримується вимог Етичного кодексу, виявляє високий рівень професійної компетентності, використовує сучасні форми, методи навчально-виховної роботи, досяг значного рівня соціально-педагогічної діяльності, відзначається загальною культурою, моральними якостями, що служать прикладом для наслідування. Стаж роботи на посаді соціального педагога – не менше 5 років.

7.3. Соціальний педагог II категорії має повну вищу освіту зі спеціальності «Соціальна педагогіка», дотримується вимог Етичного кодексу, виявляє достатній рівень професіоналізму, використовує сучасні форми, методи виховання, відзначається загальною культурою, моральними якостями, що служать прикладом для наслідування. Стаж роботи на посаді соціального педагога – не менше 3 років.

7.4. Соціальний педагог має вищу або середню освіту зі спеціальності «Соціальна педагогіка», дотримується вимог Етичного кодексу, професійно компетентний, забезпечує нормативні вимоги до рівня навчально-виховної роботи у соціальному середовищі, відповідає загальним етичним та культурним вимогам до педагогічних працівників.

9. Охорона праці

9.1. Забезпечує виконання законодавством, нормативних актів, наказів, рішень, інструкційних матеріалів з охорони праці.

9.2. Проводить організаційні заходи щодо профілактики дитячого травматизму, нещасних випадків у школі та поза нею.

9.3. Забезпечення дотримань санітарно-гігієнічних вимог під час організації навчально-виховного процесу.

9.4. Щорічно проходить медичний огляд.

9.5. Дбає про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання посадових обов'язків чи під час перебування на території закладу освіти.

9.6. Дотримується правил пожежної безпеки на робочому місці, виховує у дітей обережність у поводженні з вогнем, своєчасно повідомляє про виникнення пожежі та вживає заходів щодо її ліквідації, рятування людей і майна.

9.7. Приймає участь у розслідуванні нещасних випадків.

9.8. Дотримується вимог Закону України «Про дорожній рух» та проводить профілактичні бесіди відповідно з учнями.

10. Обов'язки в умовах карантину

З метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) соціальному педагогу необхідно:

- дотримуватися протиепідеміологічних вимог і рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо особливостей організації освітнього процесу в закладах освіти під час карантину;
- у межах робочого часу, визначеного графіком, виконувати свої професійні обов'язки, організовувати та проводити, за розпорядженням керівника, освітній процес, складати або корегувати плани професійного розвитку та самоосвіти, розробляти конспекти занять відповідно до освітньої програми тощо;
- в умовах карантину варто налагодити тісну взаємодію із батьками вихованців, проводити консультації з батьками вихованців щодо організації освітньої діяльності вдома, розпорядку дня, харчування

дитини тощо. Комунікацію можна організувати за допомогою онлайн-конференцій, спілкування у групах в соціальних мережах, мобільних додатках, за допомогою електронної пошти тощо;

- за потреби проводити онлайн-заняття з дітьми за допомогою дистанційних технологій в режимі реального часу або надсилати їх запис батькам вихованців чи розміщувати на вебсайті закладу освіти.

Розроблено

_____

(підпис)

Світлана АМЕРХАНЯН, директор ліцею

(прізвище та ініціали, посада)

ПОГОДЖЕНО

Голова профспілкового комітету

_____

(дата)

_____

(підпис)

_____

(прізвище та ініціали)

З інструкцією ознайомлений (-а):

_____

(дата)

_____

(підпис)

_____

(прізвище та ініціали)